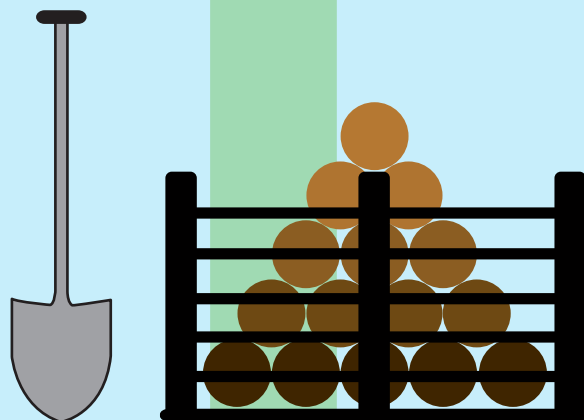

Dno komposta se prekrije z zeleno in nato z rjavo plastjo. Obe plasti se menjata do maksimalne višine 1,5 metra zaradi lažjega vzdrževanja in premetavanja kupa. Kompostni kup se sestavi spomladi ali jeseni. Zeleno plast se vedno prekrije z rjavo plastjo, s katero se tudi zaključí sestava kompostnega kupa, da se prepreči neprijetne vonjave in ne privabi nezaželene goste kot so podgane ali ptiči. S pravilno sestavo komposta se zagotovi potek vseh treh faz kompostiranja:

- **faza razkrajanja in razkuževanja mase:** v kupu je prisotnih veliko malih živali in raznih bakterij, kompostni kup doseže temperaturo do 70°C, faza traja od enega do dveh mesecev, odvisno od zunanje temperature zraka.
- **faza zorenja komposta:** temperatura kupa močno pade, mikrobi še vedno predelujejo maso, njen volumen se močno zmanjša in traja okoli dva meseca. Ko se kup seseda, ga je potrebno vsaj enkrat premešati (topel in oblačen dan), da ne zmanjka kisika.
- **zrela faza komposta:** kup doseže zunanjo temperaturo, je poln deževnikov, stonog in pršic, ki ga dokončno spremenijo v hranilno prst. Kup je potrebno proti koncu poletja pokriti, da se v njem ne zaležejo jajčeca in ličinke. Popolnoma zrel in uporaben naj bi bil kompost v 6 mesecih, ko v njem ni več majhnih živali, ima enako temperaturo kot je zunanja temperatura in izvorni material v njem ni več prepoznaven.

Za optimalni razkrojni proces je pomembna zadostna ponudba kisika, zato mora biti kompostni kup dovolj zračen in vlažen, da ne gnije in se ne izsuši, saj v takih primerih proces nastajanja komposta ne bo potekal. Zračenje naj bi se izvajalo pogosto, 2 do 3 krat mesečno, celoten kup pa se premeče, ko začne močno smrdeti ali pa v njem temperatura drastično pade. Ugotavljanje zadostne vlažnosti kupa se izvede po sledečem postopku:

- kup je presuh, če stisnjena masa v pesti razpade - v tem primeru se ga zaliva.
- kup je prevlažen, če se stisnjena masa v pesti zlepi - v tem primeru se ga zrači, da se izsuši.

Na tržišču najdete različne kompostnike, ki obljublajo marsikaj, vendar se je potrebno zavedati, da brez lastnega dela ustreznega komposta in posledično humusa ne bomo imeli.

Kompostiranje ni možno vedno izvesti na domačem vrtu, saj stanovanjski objekti nimajo primernih površin ali ni ustrezne velikosti zemljišča ali ljudje v večini nimajo časa, da bi se s kompostiranjem tudi ukvarjali. V ta namen v večjih naseljih z gostejšo pozidavo omogočamo zbiranje bioloških odpadkov v 120 l posodah ter njihov odvoz v kompostarno. Odvoz v hladnejši polovici leta od novembra do aprila poteka 1 krat na 14 dni, v toplejši polovici leta od aprila do oktobra pa 1 krat tedensko. V posodo za biološke odpadke se odlaga enake odpadke kot na kompostni kup.

Viri:
Pušenjak, M., 2009. Za vsak vrt: kompostiranje in visoke grede. Ljubljana, Kmečki glas, 95 strani.
Arhiv, Komunalno podjetje Logatec.

SLOVAR slovenskega knjižnjega jezika/[glavni uredniški odbor Anton Bajec ... et al.]. Ljubljana, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, str. 420

KOMUNALNO PODJETJE LOGATEC
Tržaška cesta 27, 1370 Logatec
telefon: 01 / 750 81 10
faks: 01 / 750 81 11

KOMPOST

-a (m) gnojilo iz preperelih organskih odpadkov in prsti

kompostirati

-am nedov. in dov. povzročati, delati, da se kaj spremeni v kompost

kompostnica

-e (ž) prst iz dozorelega komposta

